

ADANA HAVÂLİSİNE KIRIM TATAR VE NOGAY MUHACİR İSKÂNLARI

Hakan KIRIMLI*

XVIII. asırın sonlarından itibaren yaklaşık 150 sene boyunca eski Kırım Hanlığı toprakları olan Kırım'dan ve Kıpçak Bozkırlarından Osmanlı Devleti'ne büyük dalgalar halinde göç eden Kırım Tatar ve Nogay muhacirler imparatorluğun pek çok bölgelerine yerleştiler. Bunlar arasında bugünkü Adana ili arazisi de bulunmaktaydı. Özellikle XIX. asırın ikinci ve XX. asırın ilk on yılında büyük sayılarında Kırım Tatarları ve Nogaylar Adana'ya ve çevre kasaba ve köylere yerleştiler. Hatta bugünkü Ceyhan şehri bizzat bu muhacirler tarafından kuruldu. Muhacirler bölgenin demografik yapısında kayda değer değişiklikler meydana getirdikleri gibi, Adana'nın kültür ve ekonomik hayatına da damgalarını vurdular.

CRIMEAN TATAR AND NOGAY EMIGRANT SETTLEMENTS IN THE ADANA REGION

Abstract

In the period of approximately 150 years following late 18th century, large waves of Crimean Tatars and Nogays emigrated to the Ottoman Empire from the Crimea and the Kipchak Steppes, i.e. the former territories of the Crimean Khanate. They were settled in various regions of this vast empire. A significant number of these settlements were located within the territories of the contemporary Adana province. Especially during the second half of the 19th century and the first decade

---

* Doç.Dr. Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Ank. e-mail: hakankirimli@yahoo.com